

Elektroenerģijas tirgus

Publicēts: 23.02.2023.

Latvijas elektroenerģijas tirgus ir pilnībā liberalizēts no 2015. gada 1. janvāra. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likumu mājāsaimniecības, tāpat kā juridiskie lietotāji brīvi izvēlas tirgotāju, vienojoties par elektroenerģijas cenu. Saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas elektroenerģijas tirgotāju reģistru, 2020. gada augustā elektroenerģijas tirdzniecībai ir reģistrēti 42 tirgotāji.

[Elektroenerģijas pārvade un sadale](#)

Elektroenerģijas izmaksas

Elektroenerģijas gala cena veidojas no 4 pozīcijām:

Elektroenerģijas cena – cena, par kādu elektroenerģijas tirgotājs un lietotājs vienojas pārdot un pirkt elektroenerģiju līguma veidā. Tā kā šobrīd vairums tirgotāju elektroenerģiju iepērk biržā (Latvijā - Nord Pool), tad cena lietotajam ir atkarīga no biržas cenas. Savukārt biržas cenu ietekmē kopējais patērētāju pieprasījums pēc elektroenerģijas, saražotās elektroenerģijas daudzums konkrētas biržas apgabalā, ogļskābās gāzes pieļaujamā ražošanas apjoma kvotu cena (elektroenerģijas ražotājiem) un klimatiskie apstākļi. Elektroenerģijas cenu nosaka brīvā elektroenerģijas tirgus apstākļi. Lietotājs, slēdzot vienošanos ar elektroenerģijas tirgotāju var izvēlēties fiksētu vai biržas svārstībām pielāgotu elektroenerģijas cenu.

Sistēmas pakalpojuma tarifs – Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprināts diferencēts tarifs par pārvades un sadales sistēmas operatora spēju lietotāja objektā nepārtraukti nodrošināt elektroenerģijas tirdzniecības līgumā vai sistēmas pakalpojumu līgumā noteikto jaudu (fiksēts tarifs par pieslēguma jaudu), kā arī maksa par elektroenerģijas piegādi (mainīgs tarifs atkarībā no patēriņa). Sistēmas pakalpojuma tarifi tiek regulēti, un tos apstiprina, saskaņā ar Regulatora pieņemtu metodiku šo tarifu noteikšanā. [Šeit](#) lietotājs varat izvērtēt, vai atbilstoši elektroierīču jaudai un lietošanas paradumiem, ir izvēlēties piemērotāko pieslēguma jaudu un jebkurā brīdī to samazināt.

Obligātā iepirkuma un jaudas komponente – Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprināts diferencēts tarifs, kas noteikts kā valsts atbalsta mehānisms elektroenerģijas ražotājiem, kas paredz tā finansēšanu no elektroenerģijas galalietotāju maksājumiem. Arī šis tarifs sadalītas mainīgajā un fiksētajā daļā pēc līdzīga principa kā sistēmas pakalpojumu tarifs.

Pievienotās vērtības nodoklis.

<https://www.kem.gov.lv/lv/elektroenerģijas-tirgus>